

Valoració de lesions per pressió i apòsits més freqüents

NOVEMBRE - 2022

Autor: Dr. José Luis Gómez Urquiza

Data d'elaboració: 31/10/2022

Dins de les recentment denominades **lesions cutànies relacionades amb la dependència** es troben les prèviament conegudes com a úlceres per pressió. Recentment s'ha proposat la seva denominació com a **lesions per pressió i cisalla** que es defineixen com “una lesió localitzada en la pell i/o el teixit subjacent en general sobre una prominència òssia, com a resultat de la pressió, o la pressió en combinació amb les forces de cisalla”. També podria aparèixer aquesta pressió a causa de material o dispositius clínics.

La categorització de lesions per pressió inclou **4 categories**: la Categoria I o eritema que no emblanqueix, la Categoria II o úlcera de gruix parcial, la Categoria III o pèrdua total del gruix de la pell i la Categoria IV o pèrdua total del gruix dels teixits.

La **valoració clínica** de les lesions per pressió inclou les següents variables:

- Exposició o causa: es pot deure a pressió o a pressió i/o cisalla.
- Evolució del mal: des de fora a dins o des de dins cap a fora.
- Localització de la lesió.
- Color de la pell integra.
- Afectació (pell, teixits subjacents, lesions superficials, lesions profundes).
- Color del fons de la lesió (rosa, vermell, groguenc, marró, negre, etc.).
- Presència o no d'exsudat i les seves característiques.
- Vores (delimitació, difusos, circumscrit, etc.)
- Forma, grandària i distribució (regular, arrodonida, ovalada, allongada, irregular, lineal, etc.).
- Presència o no de necrosi.
- Altres símptomes (dolor, edema, olor, pruija, formigueig, etc.).

Entre els **productes** que poden usar-se per a la cura de les lesions per pressió existeixen, entre altres, i de forma resumida, els següents:

- Per a la pell: àcids grassos hiperoxigenats amb silicona per a la prevenció de lesions i mesclades de silicona a base siloxans per a la protecció de la pell perilesional.
- Per a la neteja de ferides la polihexabiguanida (Prontosan®).
- Per al desbridament apòsits hidrotersius de fibres de poliacrilat (UrgoClean®), cadexòmer iodat i hidrogel.
- Fibres o cintes d'hidrofibra per a absorbir exsudat i afavorir el desbridament autolític.
- Malles per a la reducció d'adherències i evitar el ressecament de la zona i algunes que afavoreixen l'epitelització o amb acció antimicrobiana.
- Apòsits hidrocol.loides que afavoreixen el desbridament autolític i la cicatrització en ambient humit i podent fer-se servir també per a prevenció de lesions com a mitjà de protecció.
- Alginats per a lesions molt exsudatives i alginat de plata o plates no adhesives amb efecte antimicrobià.
- Apòsit matricial lípid-col.loide per a l'acceleració de la cicatrització.
- Apòsits d'escuma de poliuretà i escumes anatòmiques per a la prevenció i tractament de les lesions i per al maneig d'exsudat. Aquests apòsits podran portar hidrocol.loide i plata.
- Material impregnat en carbó per a les lesions que desprenen mala olor.
- Teràpia de pressió negativa, que no ha de fer-se servir en ferides infectades.

BIBLIOGRAFIA

- García-Fernández et al. Clasificación-categorización de las lesiones relacionadas con la dependencia. Serie de Documentos Técnicos GNEAUPP nºII. 3ª edición Grupo Nacional para el Estudio y Asesoramiento en Úlceras por Presión y Heridas Crónicas Logroño. 2021.
- Gerencia de Asistencia Sanitaria del Bierzo. Catálogo de productos para cura en ambiente húmedo [4 de marzo de 2022]. Disponible en <https://gneaupp.info/seccion/biblioteca-alhambra/guias-biblioteca-alhambra/guias-de-apositos/>
- Romero Pelegrín JM et al. Guía de productor para el tratamiento de heridas crónicas. 2ª edición. Unidad de Aprovisionamiento Integral SMS. 2020.